

Νεανική επιχειρηματικότητα

Γιώργος Τζιραλής
OPEN COFFEE

Ηταν Φεβρουάριος του 2007, και ο βρετανός επενδυτής Saul Klein συνειδητοποιεί το εξής: οι επενδυτές αναζητούμε νέους επιχειρηματίες με πολλά υποσχόμενες ιδέες για να επενδύσουμε τα χρήματά μας. Οι επιχειρηματίες επίσης αναζητούν επενδυτές ώστε να επιτύχουν την καλύτερη δυνατή συμφωνία για την εταιρεία τους. Η διαδικασία είναι απλή στη φύση της, ωστόσο στην πράξη τα στεγανά είναι πολλά. Τόσο οι επενδυτές όσο και οι νέοι επιχειρηματίες συνήθως συναναστρέφονται εντός των κύκλων τους, ενώ οι επαφές και γνωριμίες τους με το «έτερον» ήμισυ είναι τυπικά δύσκολες και περιορισμένες. Η μη αποδοτικότητα του συστήματος είναι προφανής και συχνά γίνεται αντικείμενο

εκμετάλλευσης από τρίτους, οι οποίοι και αναλαμβάνουν τη διαμεσολάβηση. Ωστόσο, για ποιον λόγο χρειάζεται κάποιος να επισκεφθεί ένα πολύ ακριβό συνέδριο ή να εξαρτάται από τις διασυνδέσεις άλλων για να επιτύχει το αυτόνοπτο, το οποίο μάλιστα είναι επιθυμητό και από τα δύο μέρη της επαφής; Η λύση φαντάζει πολύπλοκη, ωστόσο προέκυψε απλοϊκή. Ο Saul δημοσίευσε μια ανάρτηση στο προσωπικό του blog δηλώνοντας ότι ένα πρωινό της ερχόμενης εβδομάδας θα βρισκείται σε κάποιο Starbucks του Κεντρικού Λονδίνου, διαθέσιμος σε όποιον επιχειρηματία θέλει να τον συναντήσει. Στο κάλεσμα ανταποκρίθηκαν δεκάδες επιχειρηματίες αλλά και άλλοι επενδυτές, με ή χωρίς γραβάτα, και σι-

δήποτε αυτή συνεπάγεται. Η αξία του networking που προκλήθηκε προέκυψε πολλαπλάσια ακριβών συνεδρίων, το κόστος του μηδενικό.

Περιοδικές συναντήσεις, σε σταθερό σημείο, ανοιχτές για κάθε ενδιαφερόμενο. Η ιδέα ήταν ελκυστικά απλή και ως τον Μάιο του ίδιου χρόνου, οπότε και έτυχε στον υπογράφοντα να τη συναντήσει σε δημοφιλές αμερικανικό blog, είχε ήδη εξαπλωθεί σε 60 πόλεις ανά την υφήλιο. Κι όμως έμοιαζε μάλλον εξωτική για την ελληνική πραγματικότητα. Νέοι επιχειρηματίες και επενδυτές σε κοινό τόπο συνάντησης, ελλείψει των τυπικών παραδοχών που συνεπάγεται ένα αντίστοιχο γεγονός; Το ημερολόγιο έδειχνε 2007, ωστόσο το καθιερωμένο ως αναμενόμενο μάλλον παρέπεμπε σε αρκετές δεκαετίες παλαιότερα. Για παράδειγμα, η λέξη επιχειρηματίας, κουβαλώντας προβληματικό ιστορικό βεβαρημένων αντιλήψεων, σε καμία περίπτωση δεν υποδήλωνε ένα από τα περισσότερο δημιουργικά κομμάτια της κοινωνίας. Πολύ περισσότερο δε όροι όπως νέος ή καινοτόμος επιχειρηματίας έμοιαζαν περισσότερο με λεκτικά υβρίδια ή νοπτικά κατασκευάσματα, ενώ ο προσδιορισμός «επενδυτής»

προκαλούσε μάλλον το μειδίαμα παρά ετύχανε επαφής με την πραγματικότητα.

Τα παραπάνω οδηγούν στην καθημερινή και γενικεύσιμη διαπίστωση περί αδυναμίας υλοποίησης νεωτερισμών εντός συνόρων, η γνωστή αντίληψη που συνοψίζεται στη φράση «αυτά δεν γίνονται στην Ελλάδα». Αν όμως η τυπική απόκριση και μόνιμη στάση καθενός από εμάς είναι η απόγνωση και η παραίτηση ή αν το ενεργητικό της αντίδρασής μας περιορίζεται στην υπέρτατη παθητική στάση περί ίδιας φυγής στο εξωτερικό «γιατί εδώ δεν μπορεί να γίνει τίποτα», τότε τα παραπάνω μάλλον αποτελούν αυτοεκπληρούμενη προφητεία. Το παρόν άρθρο περιγράφει μια διαφορετική ανάγνωση και απόκριση αντί της συγνά παθητικής διαμαρτυρίας, αυτή μιας πρωτοβουλίας, και τα – κατά την πεποίθηση του υπογράφοντος – γενικεύσιμα αποτελέσματα μιας ταπεινής αντίστοιχης προσπάθειας.

Η ανάγκη και το όραμα για τη δημιουργία των ελληνικών συναντήσεων Open Coffee φάνταζαν λοιπόν απόμακρα τον Μάιο του 2007, ωστόσο στην πράξη η απόσταση μεταξύ διαπίστωσης και πρωτοβουλίας είναι τελικά μάλλον μικρή, αντί-

στοιχη αυτή της συνθησιμένης διαδρομής από τη διαπίστωση ως τη στατική διαμαρτυρία. Αν μια σχετική ανάρτηση κίνησε το ενδιαφέρον, ένα τηλεφώνημα και τρία e-mail υπήρξαν αρκετά για τη διεξαγωγή της πρώτης συνάντησης. Ένα τηλεφώνημα σε καφέ βιβλιοπωλείου, («μπορούμε να φιλοξενήσουμε την πρώτη ελληνική συνάντηση Open Coffee στον χώρο σας;»), και τρία e-mail σε δημοφιλείς τοπικούς bloggers που αναμετέδωσαν την είδηση. Το αποτέλεσμα δεν ήταν μαγικό, μόλις περίπου 20 άτομα συγκεντρώθηκαν, ωστόσο τα κοινά επιχειρηματικά και τεχνολογικά ενδιαφέροντα των όσων παρευρέθησαν έκαναν τη συνάντηση μοναδική. Συστάσεις και γνωριμίες, ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών, επιχειρηματικές επαφές και συνέργειες, όλα αυτά μαζί, από την πρότερη ανυπαρξία, ήταν πλέον μόνο έναν καφέ μακριά. Το αποτέλεσμα προέκυψε θελκτικό, το ενδιαφέρον για την επανάληψή του μεγάλο. Έτσι και έγινε.

Δύο χρόνια μετά το Open Coffee όχι μόνο εξακολουθεί να συμβαίνει στην Ελλάδα αλλά μάλλον είναι και το πλέον επιτυχημένο διεθνώς. Περισσότερες των 40 συναντήσεων σε έξι ελληνικές πόλεις, άνω των 150 ομιλιών και εκατοντάδες, αθροιστικά χιλιάδες επισκέπτες που μετατρέπονται σε θιασώτες του τεχνολογικού επιχειρείν αποτελούν την απόδειξη. Πραγματικά μια επίσκεψη σε κάποια από τις πρόσφατες αθηνάϊκές συναντήσεις μάλλον θα προκαλούσε την έκπληξη κάποιου που είχε παρευρεθεί μονάχα στην αρχική ή σε καμία από τις προηγούμενες προσπάθειες. Περισσότερα από 200 άτομα, εκθετικά διογκωμένη δικτύωση και πρόκληση συνεργειών, μαζί με εμπνευσμένες ομιλίες εκλεκτών επιχειρηματιών ή ανθρώπων που τώρα ξεκινούν το δικό τους δημιουργικό ταξίδι. Σημαντικότερα όλων, το περίσσιο ενδιαφέρον για καινοτομική επιχειρηματικότητα και η θετική προδιάθεση αλληλοϋποστήριξης, ακριβώς τα τυπικά χαρακτηριστικά που προκαταβολικά θεωρού-

με ότι «δεν μπορούν να συμβούν εδώ». Και όλα αυτά αποτέλεσμα μάλλον πρόχειρης οργάνωσης μιας ομάδας ανθρώπων με πηγαίο ενδιαφέρον περί του τεχνολογικού επιχειρείν, χωρίς διαθέσιμα κονδύλια, ωστόσο ανοικτά και δωρεάν, χωρίς χορηγούς επικοινωνίας (και με μόνο μέσο το blog του opencoffee.gr), αλλά με έντονη κοινωνική δικτύωση, εν ολίγοις χωρίς σιδηπτοτε φαντάζει ως προβληματικό ή ανέφικτο για μια τέτοια πρωτοβουλία αλλά αξιοποιώντας το μοναδικό των ευκαιριών που είμαστε τυχεροί να βιώνουμε.

Πέρα από όποια κριτήρια μπορούν να χαρακτηρίσουν δράσεις σαν το Open Coffee επιτυχημένες ή ημιτελείς, εν τέλει πέρα και από την ίδια την παρούσα αξία αυτών των δράσεων, το συμπέρασμα οφείλει να προκύψει διαυγές και ευανάγνωστο. Αν ένα τηλεφώνημα και τρία e-mail έχουν καταφέρει να φέρουν την μέχρι πρότινος εξωτική τεχνολογική επιχειρηματικότητα στο επίκεντρο της συζήτησης, τότε αυτή προτάσσει τον

επανακαθορισμό της ουτοπίας, αυτή τη φορά ως χειροιαστή πραγματικότητα. Αν ως σήμερα κανείς δεν μπορούσε παρά να τοποθετήσει το μήνυμά του μέσα στην πλεοπτική γυάλα αναμεταδιδοντάς το σε μια ημιπερατή πραγματικότητα, σήμερα τα στεγανά αποτελούν παρελθόν, λεπτό στρώμα πάγου που αναμένει μια θερμή σταγόνα για να εκλείψει. Κι όμως η σταγόνα και ο στόχος δεν απέχουν πολύ, μόνο απόσταση ίση από την αδράνεια στην πρωτοβουλία, από τον καναπέ στο γραφείο, από το τηλεχειριστήριο στο πληκτρολόγιο. Ας γίνει λοιπόν κατανοητό. Το περιβάλλον δεν είναι εχθρικό, αντιθέτως υπερβολικά θετικό σε σιδήποτε αυθεντικό. Ο χρόνος μετρά αντίστροφα, τα στεγανά λιώνουν. Και ενώ η καθεστκυκία αδράνεια παραχωρεί στωικά τη θέση της, τα ως τώρα αδιέξοδα συνιστούν ευκαιρίες καθημερινές. Περιμένοντας ανυπόμονα τον καθένα μας να τις αξιοποιήσει. ●